

अनुमानयित्वा योत्स्येऽहं गुरो विगतकल्मषः । जयेयञ्च रिपून् सर्वाननुज्ञातस्त्वयाऽनघ ।
 ॥ कृप उवाच ॥ यदि मां नाभिगच्छेथा युद्धाय कृतनिश्चयः । शपेयं त्वां महाराज पराभावाय सर्वशः ।
 अर्थस्य पुरुषो दासो दासस्त्वर्थो न कस्यचित् । इति सत्यं महाराज बद्धोऽस्यर्थेन कौरवैः ।
 तेषामर्थे महाराज योद्धव्यमिति मे मतिः । ब्रवीम्यतः क्लीववत्त्वां युद्धादन्यत् किमिच्छसि । १६००
 ॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ हन्त पृच्छामि ते तस्मादाचार्य्यं शृणु मे वचः । इत्युक्त्वा व्यथितो राजा नोवाच गतचेतनः ।
 ॥ सञ्जय उवाच ॥ तं गौतमः प्रत्युवाच विज्ञायास्य विवाचितं । अवधोऽहं महाराज युध्यस्व जयमाप्नुहि ।
 प्रीतस्तेऽभिगमेनाहं जयन्तव नराधिप । आशासिन्धे सदोत्थाय सत्यमेतत् ब्रवीमि ते ।
 एतत् श्रुत्वा महाराज गौतमस्य वचस्तदा । अनुमान्य कृपं राजा प्रययौ येन मद्रराट् ।
 स शल्यमभिवाद्याऽथ कृत्वा चाभिप्रदक्षिणं । उवाच राजा दुर्द्धर्षमात्मनिःश्रेयसं वचः । १६०५
 अनुमानये त्वां दुर्द्धर्ष योत्स्ये विगतकल्मषः । जयेयञ्च परान् राजन् अनुज्ञातस्त्वया रिपून् ।
 ॥ शल्य उवाच ॥ यदि मां नाभिगच्छेथा युद्धाय कृतनिश्चयः । शपेयं त्वां महाराज पराभावाय वैरणे ।
 तुष्टोऽस्मि पूजितश्चास्मि यत्काङ्क्षसि तदस्तु ते । अनुजानामि चैव त्वां युध्यस्व जयमाप्नुहि ।
 ब्रूहि वै वचनं वीर केनार्थः किं ददामि ते । एवं गते महाराज युद्धादन्यत् किमिच्छसि ।
 अर्थस्य पुरुषो दासो दासस्त्वर्थो न कस्यचित् । इति सत्यं वचा राजन् बद्धोऽस्यर्थेन कौरवैः । १६१०
 करिष्यामि हि ते कामं भागिनेय यथेष्टितं । ब्रवीम्यतः क्लीववत्त्वां युद्धादन्यत् किमिच्छसि ।
 ॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ मन्त्रयस्व महाराज नित्यं मद्भित्तमुत्तमं । कामं युध्य परस्वार्थे वरमेतं वृणोम्यहं ।
 ॥ शल्य उवाच ॥ किमत्र ब्रूहि सञ्जये करोमि नृपसत्तम । कामं योत्स्ये परस्वार्थे वृत्तोऽस्यर्थेन कौरवैः ।
 ॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ स एव मे वरः शल्य उद्योगे यस्त्वया कृतः । सूतपुत्रस्य सङ्ग्रामे कार्य्यस्तेजोबधस्त्वया ।
 ॥ शल्य उवाच ॥ सम्पत्स्यत्येष ते कामः कुन्तीपुत्र युधिष्ठिर । यथेष्टितं गच्छ युध्य प्रतिजाने जयं तव । १६१५
 ॥ सञ्जय उवाच ॥ अनुमान्याथ कौन्तेयो मातुलं मद्रकेश्वरं । निर्जगाम महासैन्यात् भ्रातृभिः परिवारितः ।
 वासुदेवश्च राधेयमाहवेऽभिजगाम ह । तत एनमुवाचेदं पाण्डुवार्थे गदाग्रजः ।
 श्रुतं मे कर्णं भीष्मस्य देवात् किल न योत्स्यसि । अस्मान् वरय राधेय यावत् भीष्मो न हन्यते ।
 हते तु भीष्मे राधेय पुनरेष्यसि संयुगं । धार्तराष्ट्रस्य साहाय्यं यदि पश्यसि चेत् समं ।
 ॥ कर्ण उवाच ॥ न विप्रियं करिष्यामि धार्तराष्ट्रस्य केशव । त्यक्तप्राणं हि मां विद्धि दुर्य्योधनहितैषिणं । १६२०
 तत् श्रुत्वा वचनं कृष्णः स न्यवर्त्तत भारत । युधिष्ठिरपुरोगैश्च पाण्डवैः सह सङ्गतः ।
 अथ सैन्यस्य मध्ये तु प्राक्रोशत् पाण्डवाग्रजः । योऽस्मान् वृणोति तमहं वरये सङ्घकारणात् ।
 अथ तान् समभिप्रेक्ष्य युयुत्सुरिदमब्रवीत् । प्रीतात्मा धर्मराजानं कुन्तीपुत्रं युधिष्ठिरं ।
 अहं योत्स्यामि भवतः संयुगे धार्तराष्ट्रजान् । युगदर्थे महाराज यदि मां वृणुषेऽनघ ।
 ॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ एह्येहि सर्वे योत्स्यामस्तव भ्रातृनपण्डितान् । युयुत्सो वासुदेवश्च वयञ्च ब्रूम सर्वशः । १६२५
 वृणोमि त्वां महाबाहो युध्यस्व मम कारणात् । त्वयि तन्तुश्च पिण्डश्च धृतराष्ट्रस्य दृश्यते ।